

Brødrene Løvehjerte (1. kapitel på dansk)

af Astrid Lindgren

Nu skal jeg fortælle om min bror. Min bror, Jonatan Løvehjerte, ham vil jeg fortælle om. Det er næsten som et eventyr, synes jeg, og også lidt som en spøgelses-historie, og alligevel er det alt sammen sandt. Men det er der vist ingen andre end mig og Jonatan, der ved.

Jonatan hed ikke Løvehjerte fra begyndelsen. Han hed Løve til efternavn akkurat ligesom mor og mig. Jonatan Løve hed han. Jeg hedder Karl Løve og mor Sigrid Løve. Far hed Axel Løve, men han stak af fra os, da jeg kun var →

Bröderna Lejonhjärta ☒ (1. kapitel på svensk)

af Astrid Lindgren

Nu ska jag berätta om min bror. Min bror, Jonatan Lejonhjärta, honom vill jag berätta om. Det är nästan som en saga tycker jag, och lite, lite som en spökhistoria också, och ändå är alltihop sant. Fast det vet nog ingen mer än jag och Jonatan.

Jonatan hette inte Lejonhjärta från början. Han hette Lejon i efternamn precis som mamma och jag. Jonatan Lejon hette han. Jag heter Karl Lejon och mamma Sigrid Lejon. Pappa hette Axel Lejon, fast han stack ifrån oss, när jag bara var två år, och gick till sjöss, →

to år, og gik til søs, og siden har vi ikke hørt fra ham.

Men det jeg skulle fortælle om nu, det var, hvordan det gik til, at min bror Jonatan blev Jonatan Løvehjerte. Og alt det mærkelige, som siden skete.

Jonatan vidste, at jeg snart skulle dø. Jeg tror, at alle vidste det undtagen jeg. De vidste det også i skolen, for jeg lå jo bare derhjemme og hostede og var syg hele tiden, og det sidste halve år har jeg slet ikke kunnet gå i skole. Alle damerne, som mor syr kjoler til, vidste det også, og det var en af dem, som snakkede med mor om det, så jeg kom til at høre det, selv om det ikke var meningen. De troede, at jeg sov. Men jeg lå bare med lukkede øjne. Og det blev jeg ved med, for jeg ville ikke vise, at jeg havde hørt det der forfærdelige – at jeg snart skulle dø.

Jeg blev selvfølgelig ked af det og frygtelig bange, og det ville jeg ikke lade mor se. Men jeg snakkede med Jonatan om det, da han kom hjem.

„Ved du, at jeg skal dø,“ sagde jeg og græd.

Jonatan tænkte sig lidt om. Han ville måske ikke så gerne svare, men til sidst sagde han:

„Ja, det ved jeg.“

Så græd jeg endnu mere.

„Hvorfor skal det være så forfærdeligt,“ spurgte jeg. „Hvorfor skal det være så forfærdeligt, at nogen skal dø, når de ikke engang er fyldt ti år?“

„Ved du hvad, Tvebak, jeg tror ikke, at det er så forfærdeligt,“ sagde →

och sen har vi inte hört av honom.

Men vad jag nu skulle tala om, det var hur det gick till att min bror Jonatan blev Jonatan Lejonhjärta. Och allt det underliga som hände sen.

Jonatan visste att jag snart skulle dö. Jag tror att alla visste det utom jag. De visste det i skolan med, för jag låg ju bara hemma och hostade och var sjuk jämt, och sista halvåret har jag inte kunnat gå i skolan alls. Alla tanterna som mamma syr klänningar åt visste det också, och det var en av dom som pratade med mamma om det, så att jag råkade höra det, fast det inte var meningen. De trodde att jag sov. Men jag låg bara och blundade. Och det fortsatte jag med, för jag ville inte visa att jag hade hört det där hemska – att jag snart skulle dö.

Jag blev lessen förstås och så förskräckligt rädd, och det ville jag inte visa för mamma. Men jag pratade med Jonatan om det, när han kom hem.

„Vet du om att jag ska dö“, sa jag och grät.

Jonatan tänkte efter lite. Han ville kanske inte så gärna svara, men till sist sa han:

„Ja, det vet jag.“

Då grät jag ännu mer.

„Hur kan det få vara så hemskt“, frågade jag, „hur kan det få vara så hemskt att en del måste dö, när dom inte har fyllt tio år ens?“

„Vet du Skorpan, jag tror inte att det är så hemskt“, sa Jonatan. „Jag tror att du får det härligt.“ →

Jonatan. „Jeg tror, du får det dejligt.“

„Dejligt,“ sagde jeg. „Er det dejligt at ligge nede i jorden og være død?“

„Arh,“ sagde Jonatan, „det er ligesom bare din ydre skal, der ligger der. Du selv flyver væk til et helt andet sted.“

„Hvorhen da?“ spurgte jeg, for jeg troede ikke rigtigt på ham.

„Til Nangijala,“ sagde han.

Til Nangijala - han slyngede det ud, fuldstændig som om det var noget, alle og enhver vidste. Men jeg havde nu aldrig hørt om det før.

„Nangijala,“ sagde jeg. „Hvor ligger det?“

Så sagde Jonatan, at det vidste han ikke helt bestemt. Men det var et sted på den anden side af stjernerne. Og han begyndte at fortælle om Nangijala, så man næsten fik lyst til at flyve derhen med det samme.

„Der er det stadig lejrbaalenes og eventyrenes tid,“ sagde han, „og det vil lige være noget, du kunne lide.“

Det var fra Nangijala, at alle eventyr kom, sagde han, for det var lige der, alt sådan noget skete, og kom man dertil, fik man lov at opleve eventyr fra morgen til aften og om natten med, sagde Jonatan.

„Det kan du tro, Tvebak,“ sagde han. „Det bliver noget andet end at ligge her og hoste og være syg og aldrig kunne lege.“

Jonatan kaldte mig Tvebak. Det havde han gjort, lige siden jeg var lille, og da jeg engang spurgte ham hvorfor, så sagde han, at det var, fordi han holdt så meget af tvebakker, især sådan →

„Härligt“, sa jag. „Är det härligt att ligga nere i jorden och vara död!“

„Äsch“, sa Jonatan, „det är liksom bara skalet av dej som ligger där. Du själv flyger iväg nån helt annan stans.“

„Vart då“, undrade jag, för jag kunde knappt tro honom.

„Till Nangijala“, sa han.

Till Nangijala - det slängde han ur sej precis som om det var något var- enda människa visste. Men jag hade då aldrig hört talas om det förr.

„Nangijala“, sa jag, „var ligger det?“

Då sa Jonatan att det visste han inte så noga. Men det var nånstans på andra sidan stjärnorna. Och han började berätta om Nangijala så att man nästan fick lust att flyga dit med detsamma.

„Där är det ännu lägereldarnas och sagornas tid“, sa han, „och det kommer du att tycka om.“

Det var från Nangijala som alla sagor kom, sa han, för det var just där som allting sånt hände, och kom man dit, så fick man vara med om äventyr från morgon till kväll och om nätterna också, sa Jonatan.

„Det du, Skorpan“, sa han. „Det blir annat det än att ligga här och hosta och vara sjuk och aldrig kunna leka.“

Jonatan kallade mej för Skorpan. Det hade han gjort ända sen jag var liten, och när jag en gång frågade honom varför, så sa han att det var föratt han tyckte så mycket om skorpor, särskilt såna skorpor som jag. Ja, han tyckte om mej, Jonatan, och det var konstigt. För jag har aldrig varit annat än →

nogle tvebakker som mig. Ja, han holdt af mig, Jonatan, og det var mærkeligt. For jeg har aldrig været andet end en temmelig grim og ret så dum og bange lille dreng med skæve ben og alting. Jeg spurgte Jonatan, hvordan han kunne holde af sådan en grim og dum fyr som mig med skæve ben og alting, og så sagde han:

„Hvis du ikke havde været sådan en sød og grim lille blegnæbbet en med skæve ben, så var du jo ikke min Tvebak, som jeg holder af.“

Men den aften, hvor jeg var så bange for at dø, sagde han, at bare jeg kom til Nangijala, så ville jeg straks blive rask og stærk og oven i købet pæn.

„Lige så pæn som du?“ spurgte jeg.

„Pænere,“ sagde Jonatan.

Men det skulle han ikke prøve at bilde mig ind. For noget så pænt som Jonatan har der aldrig eksisteret, og det kommer der heller aldrig til.

Engang sagde en af de der damer, som mor syr for:

„Kære fru Løve, De har en søn, der ser ud som en eventyrprins!“

Og det var ikke mig, hun mente, vær sikker på det!

Jonatan så virkelig ud som en eventyrprins, det gjorde han. Hans hår skinnede fuldstændig som guld, og han havde smukke, mørkeblå øjne, der rigtig strålede, og pæne, hvide tænder og helt lige ben.

Og ikke nok med det. Han var også god og stærk og kunne alting og forstod alting og var den dygtigste i →

en ganska ful och rätt så dum och rädd kille med skeva ben och allting. Jag frågade Jonatan hur han kunde tycka om en ful och dum kille som jag med skeva ben och allting, och då sa han:

„Om du inte var en sån där liten rar och ful bleknosing med skeva ben, så var du ju inte min Skorpa, den som jag tycker om.“

Men den där kvällen, när jag var så rädd för att dö, sa han att bara jag kom till Nangijala, så skulle jag genast bli frisk och stark och till och med vacker.

„Lika vacker som du“, frågade jag.

„Vackrare“, sa Jonatan.

Men det skulle han inte försöka smälla i mej. För nånting så vackert som Jonatan har aldrig funnits och kan inte finnas nånstans.

En gång sa en av de där tanterna som mamma syr åt:

„Kära fru Lejon, ni har en son som ser ut som en sagoprins!“

Och då menade hon inte mej, var säker på det!

Jonatan såg verkligen ut som en sagoprins, det gjorde han. Hans hår glänste precis som guld, och han hade mörkblå, vackra ögon som det riktigt lyste om och vackra, vita tänder och alldeles raka ben.

Och inte bara det. Han var snäll också och stark och kunde allting och förstod allting och var bäst i sin klass, och alla barna nere på gården hängde efter honom var han gick och ville vara med honom, och han hittade på roligheter åt dom och drog iväg med →

sin klasse, og alle børnene nede i gården hang efter ham, hvor han gik og stod, og ville være sammen med ham, og han fandt på sjove ting med dem og tog dem med ud på eventyr, og jeg kunne aldrig være med, for jeg lå jo bare i min dumme slagbænk dag ud og dag ind. Men Jonatan fortalte det hele, når han kom hjem, alt hvad han havde foretaget sig og alt, hvad han havde set og hørt og læst. Han kunne sidde på sengekanten hos mig og fortælle, så længe det skulle være. Jonatan sov også i køkkenet i en seng, som han måtte hente i garderoberummet om aftenen. Og når han var gået i seng, blev han ved at fortælle eventyr og historier for mig, indtil mor råbte inde fra værelset:

„Nej, nu må I være stille! Karl skal sove.“

Men det er svært at sove, når man hoster hele tiden. Somme tider stod Jonatan op midt om natten og kogte honningvand til mig for at lindre hosten. Ja, han var god og rar, Jonatan!

Den der aften, hvor jeg var så bange for at dø, sad han hos mig i flere timer, og vi snakkede om Nangijala, men ganske stille, for at mor ikke skulle høre det. Hun sad som sædvanlig og syede, men hun har symaskinen inde i sit værelse, det værelse hun sover i – vi har jo kun et værelse og køkkenet, forstår du. Døren stod åben ind til hende, og vi kunne høre hende synge, den der sædvanlige sang om en sømand langt borte på havet, det er vel far, hun tænker på. Jeg kan ikke huske den så godt, jeg kan kun →

dom på eventyr, og jeg kunde aldrig vara med, för jag låg ju bara i min gamla kökssoffa dag ut och dag in. Men Jonatan berättade allting, när han kom hem, allting som han hade för sej och allting som han hade sett och hört och läst. Hur länge som helst kunde han sitta hos mej vid soffkanten och berätta. Jonatan sov också i köket i en säng som han fick hämta ut från garderoben om kvällarna. Och när han hade gått och lagt sej, fortsatte han att berätta sagor och historier för mej, ända tills mamma ropade inne från rummet:

„Nej, nu får ni vara tysta! Kalle måste sova.“

Men det är svårt att sova, när man bara hostar. Ibland gick Jonatan upp mitt i natten och kokade honungsvatten åt mej för att lindra hostan, ja, han var snäll, Jonatan!

Den där kvällen, när jag var så rädd för att dö, satt han hos mej i flera timmar och vi pratade om Nangijala men ganska tyst för att mamma inte skulle höra det. Hon satt och sydde som vanligt, men hon har symaskinen inne i rummet, det rummet där hon sover – vi har ju bara ett rum och kök vetja. Dörren dit in stod öppen, och vi kunde höra henne sjunga, den där vanliga sången om en sjöman långt borta på havet, det är väl pappa hon tänker på kanske. Jag minns inte så noga hur den är, jag kommer bara ihåg några rader som är så här:

*Dör jag på sjön, du ljuva,
kanske en kväll*

→

huske nogle linjer, som er sådan her:

*Dør jeg på søen, du kære,
måske ved skumringstid,
når stjernerne er nære,
ser du en due så hvid,
da skal du til vinduet ile
for min sjæl det er
som for en stund vil hvile
i din favn så kær ...*

En smuk og sørgelig sang, synes jeg det er, men Jonatan lo, da han hørte den, og så sagde han:

„Du, Tvebak, du kommer måske også flyvende hjem til mig en aften. Fra Nangijala. Og sidder der som en snehvid due uden for vinduet, gør det, så er du sød!“

Jeg begyndte at hoste i det samme, og han løftede mig op og holdt om mig, som han plejede at gøre, når det var værst, og så sang han:

*Da, lille Tvebak, ved jeg
din sjæl det er,
som for en stund vil hvile
i min favn så kær ...*

Først da kom jeg til at tænke på, hvordan det ville være at komme til Nangijala uden Jonatan. Hvor ensom jeg ville blive uden ham. Hvad hjalp det, om jeg kom til at opleve en masse eventyr, hvis Jonatan ikke var med. Jeg ville bare blive bange og ikke vide, hvad jeg skulle gøre.

„Jeg vil ikke derhen,“ sagde jeg og græd. „Jeg vil være der, hvor du er, Jonatan!“ →

*flyger en snövit duva
hem till ditt tjäll,
då till ditt fönster ila,
min själ det är
som för en stund vill vila
i famn så kær ...*

En vacker sorglig sång tycker jag det är, men Jonatan skrattade till, när han hörde den, och så sa han:

„Det du, Skorpan, du kanske också kommer flygande till mej nån kväll. Från Nangijala. Och sitter där som en snövit duva på fönsterblecket, gör det är du snäll!“

Jag började hosta just då, och han lyfte upp mej och höll om mej som han brukade göra, när det var som värst, och så sjöng han:

*Då, lilla Skorpa, vet jag
din själ det är,
som för en stund vill vila
i famn så kær ...*

Inte förrän då kom jag att tänka på hur det skulle vara att komma till Nangijala utan Jonatan. Hur ensam jag skulle bli utan honom. Vad hjälpte det, ifall jag kom mitt upp i en massa sagor och äventyr, om inte Jonatan var med. Jag skulle bara bli rädd och inte veta vad jag skulle göra.

„Jag vill inte dit“, sa jag och grät. „Jag vill vara där du är, Jonatan!“

„Ja, men jag kommer ju också till Nangijala, fattar du väl“, sa Jonatan. „Så småningom.“ →

„Ja, men jeg kommer jo også til Nangijala, kan du nok forstå,“ sagde Jonatan. „Senere.“

„Senere, ja,“ sagde jeg. „men du lever måske, til du bliver halvfems, og i al den tid skal jeg være der alene.“

Så sagde Jonatan, at i Nangijala fandtes der ikke *tid* på samme måde som her på jorden. Selv om han levede, til han blev halvfems, ville jeg ikke synes, at det varede mere end sådan cirka to dage, før han kom. For sådan er det, når der ikke findes nogen rigtig tid.

„To dage kan du vel holde ud alene,“ sagde han. „Du kan klatre i træerne og tænde bål i skoven og sidde ved en lille å og fiske, alt sådan noget, som du har længtes så meget efter. Og bedst som du sidder der og får en aborre på krogen, så kommer jeg flyvende, og så siger du: „Hvad i alverden, Jonatan, er du allerede der?“

Jeg forsøgte at holde op med at græde, for jeg tænkte, at i to dage måtte jeg vel nok kunne holde det ud.

„Men tænk, hvor det ville have været godt, hvis du var kommet først,“ sagde jeg, „så det var dig, der sad der og fiskede.“

Det syntes Jonatan også. Han så længe på mig på den der kærlige måde, som han plejede, og jeg kunne mærke, at han var ked af det, for han sagde så stille og ligesom bedrøvet:

„Men i stedet for skal jeg leve på jorden uden min Tvebak. I halvfems år måske!“

Det var, hvad vi troede, ja!

(2007)

„Så småningom, ja“, sa jag. „Men du kanske lever tills du blir nitti år, och under tiden får jag vara där ensam.“

Då sa Jonatan att i Nangijala fanns det inte *tid* på samma sätt som här på jorden. Även om han levde tills han blev nitti år, så skulle jag inte tycka att det dröjde mer än ungefär två dagar förrän han kom. För så är det, när det inte finns någon riktig tid.

„Två dagar kan du väl stå ut ensam“, sa han. „Du kan klättra i träen och göra dej en lägereld i skogen och sitta vid nån liten å och meta, allt sånt där som du har längtat efter så mycket. Och just när du sitter där och får opp en abborre, så kommer jag flygande, och då säger du: „Vad i all sin dar, Jonatan, är du redan här?“

Jag försökte sluta gråta, för jag tänkte att i två dagar skulle det väl gå att stå ut.

„Fast tänk vad det skulle ha varit bra, om du hade kommit först“, sa jag, „så att det var du som satt där och metade.“

Det höll Jonatan med om. Han tittade på mej länge, så där snällt som han brukade, och jag märkte att han var lessen, för han sa så tyst och liksom sorgset:

„Men i stället måste jag leva på jorden utan min Skorpa. I nitti år kanske!“

Det var vad vi trodde ja!

(1973)

I andet kapitel opstår en brand i brødrene Løvehjertes lejlighed. Jonatan springer ud af vinduet med lillebroren på ryggen. I faldet omkommer Jonatan.

Læs første kapitel af *Brødrene Løvehjerte* på dansk

- Giv ud fra teksten en karakteristik af de to brødre.

Lyt til den svenske oplæsning af 1. kapitel, som findes på www.vildmeddansk.gyldendal.dk

- Hvordan lyder det svenske sprog i forhold til det danske?
- Find eksempler på forskelle i udtale.

Sammenlign sproget i de to tekster i bogen.

- Find 10 ord, der ligner hinanden på svensk og dansk.
- Find 10 ord, der er fuldstændigt forskellige fra hinanden på svensk og dansk.

Se på de to sprogs måder at stave på.

- Find 10 eksempler på svenske ord, som I ved, hvad betyder, men som staves forskelligt fra dansk.

ASTRID LINDGREN

Født 14. november 1907 på gården Näs nær Vimmerby i Sverige. Død den 28. januar 2002 i sin lejlighed i Stockholm. I 1933 begyndte Lindgren at skrive julehistorier til *Landsbygdens jul* og *Stockholms Tidningen*. Gennem sit store forfatterskab har hun opnået adskillige hæderspriser. Forfatter-skabets mest kendte børneroman må være *Pippi Långstrump*, der udkom i Sverige i 1945 og i Danmark allerede året efter. Lindgren fortæller, at historierne om Pippi blev til ved, at hun fortalte historier om den seje pige til sin egen datter.